

Alueellisen junaliikenteen selvitykset

Maija Rekola Väylävirasto
Anna Pätynen Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

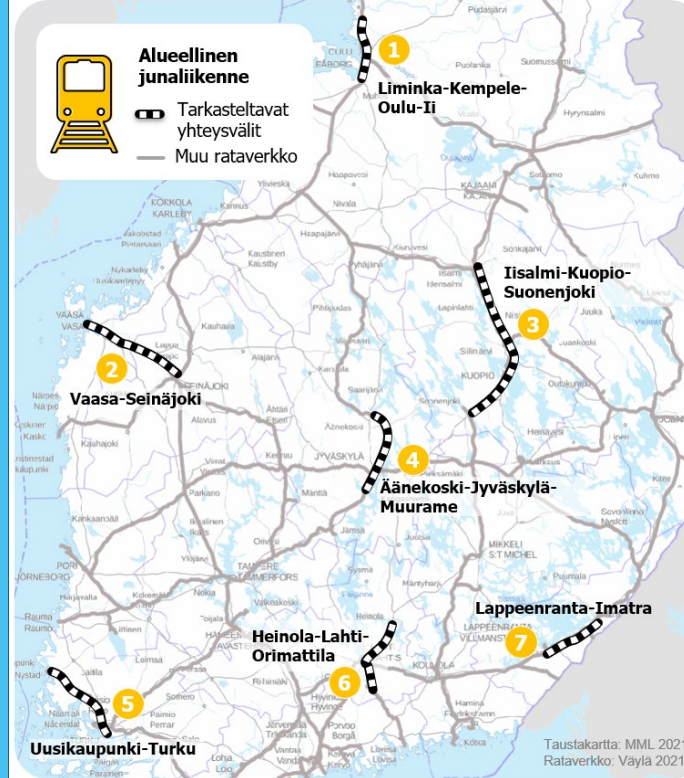
Alueellisen junaliikenteen selvitykset

Alueellisen junaliikenteen selvitykset 2021-2022

Töiden tavoitteet:

- Tarkentaa aiempien selvitysten tuloksia ja tuottaa uutta tietoa alueellisen junaliikenteen edistämiseksi tarkasteltaville alueille
- Luoda valtakunnallinen kokonaiskuva alueellisen junaliikenteen kehittämisen tilanteesta ja mahdollisuuksista
- Tarjota alueille työkaluja omaan kehitystyöhön ja päätöksentekoon.

Tarkastellut
yhteysvälit
2021

Tarkastellut
yhteysvälit
2022

Maankäyttö- osaprojekti

Työn vaiheet, yhteysvälitarkastelut

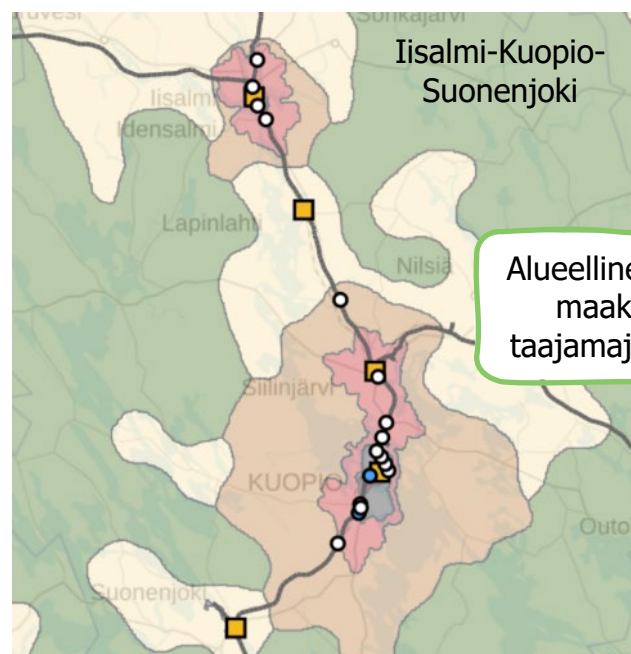
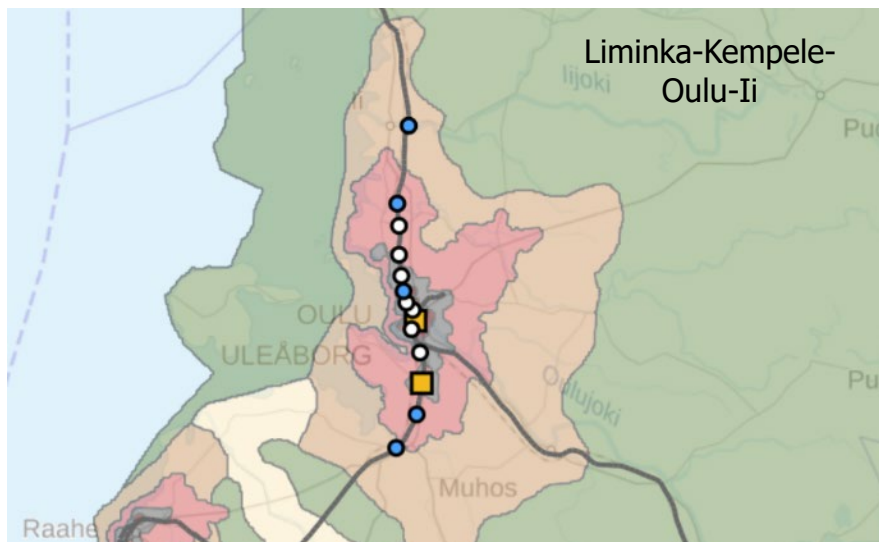
1	Yleiskuvaus: Yhteysvälin perustiedot ja karttakuvaukset
2	Lähtökohdat: Yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä, aikaisemmat ja käynnissä olevat selvitykset ja suunnitelmat
3	Tutkittava yhteysväli ja seisakkeet (tarkastelun rajaus)
4	Seisakkeiden lähialueen maankäyttö
5	Kysyntäpotentiaali
6	Alueellinen väestönkehitys
7	Maakunta-, yleis- ja asemakaava
8	Maankäytölliset valmiudet ja potentiaali

Infra, ratakapasiteetti ja kalusto- osaprojekti

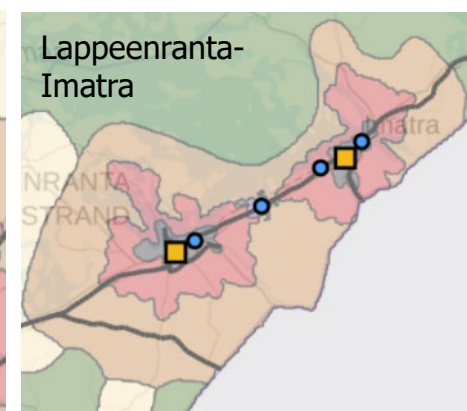
Työn vaiheet, yhteysvälitarkastelut

1	Pohjaliikenne rakenne ja nykyinen infrastruktuuri sekä valtakunnalliset liikenne-ennusteet
2	Vuorotarjonnan laatiminen liikenne rakenteeseen sekä liikenteen yhteensovittaminen
3	Infrastruktuurin kehittämistarpeet
4	Alustavat kustannusarviot
5	Kalustoehdotukset

Alue- ja yhdyskuntarakenne ja alueellisen junaliikenteen rooli?

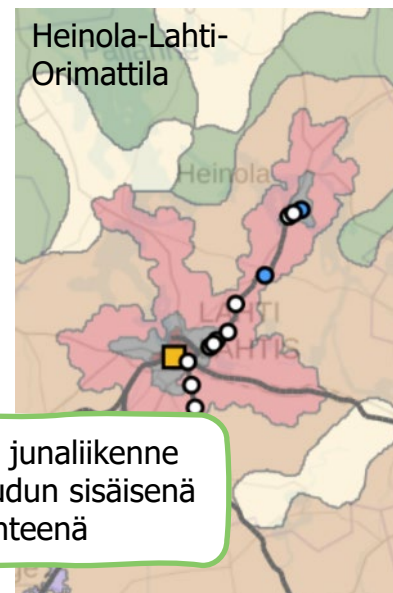
Alueellinen junaliikenne maakunnallisena taajamajunaliikenteenä

Alueellinen junaliikenne maakuntakeskusten välisenä liikenteenä

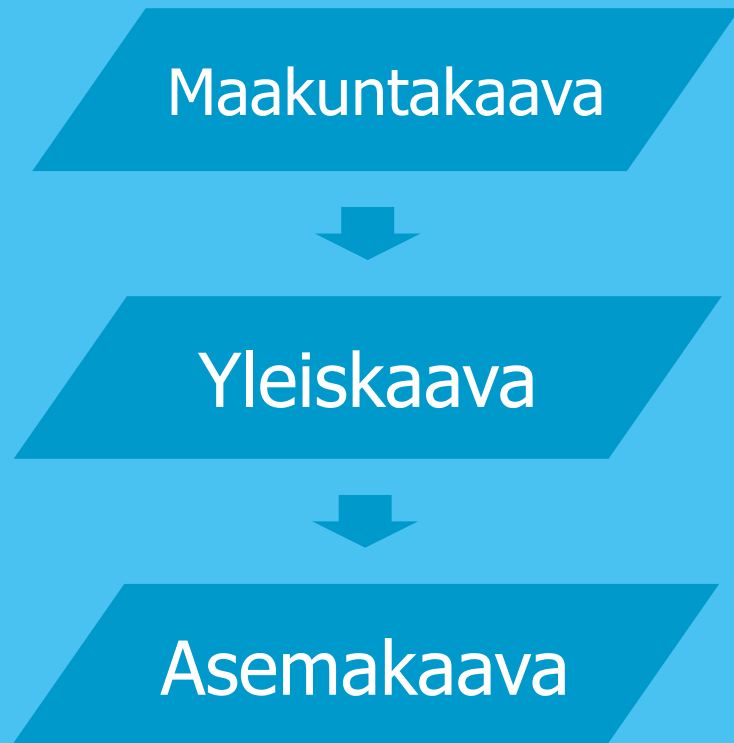
Alueellinen junaliikenne kaupunkiseudun sisäisenä liikenteenä

Kaupunki-Maaseutuluokittelu (YKR)

- Sisempi kaupunkialue
- Ulompi kaupunkialue
- Kaupungin kehysalue
- Maaseudun paikalliskeskukset
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu

Kaavalliset valmiudet

- Kaikki maakuntakaavat mahdollistavat alueellisen junaliikenteen seisakkeiden toteuttamisen, liityntäpysäköinnin kehittämisen ja maankäytön tehostamisen
- Tarkastelualueilla käynnissä useita kaavahankkeita, joissa seisakkeiden sijoittamismahdollisuuksia tarkastellaan.
- Yleiskaavat mahdollistavat lähes kaikkien tutkittujen seisakkeiden rakentamisen sekä maankäytön tehostamisen. Asemakaavat mahdollistavat useimpien tutkittujen seisakkeiden rakentamisen sekä maankäytön tehostamisen. Alueelliset erot suuria.

Infra, ratakapasiteetti ja kalusto

2

Kalustoyksikköä riittäisi useammalla alueella liikenteen aloittamiseen.

~10

Uutta junavuoroa / vrk alueittain, joita teknisesti mahdollista täydentää kaukojunaliikenteen vuoroilla.

3–14,5

milj. € / alue
infrastruktuurikustannuksia

- Tarkastelussa lyhyen aikavälin tavoitteena 2025 ja pidemmän aikavälin tavoitteena 2035.
- Ruuhka-aikoina tunnin vuoroväli, muina aikoina kahden tunnin vuoroväli.
- Maltillinen vuorotarjonta ei vaatisi suuria ratainvestointeja, sillä nykyinen vapaa raidekapasiteetti mahdollistaa alueellisen junaliikenteen yhteensovittamisen olemassa olevan liikenteen joukkoon. Puutteita on kuitenkin osalla alueista vuorojen aikataulujen sijoittamisessa kysynnän kannalta kriittisiin kohtiin.
- Yleisimmät infratarpeet matkustajalaitureiden sekä ylitai alikulkujen rakentaminen sekä joidenkin nykyisellään tavaraliikenteen rataosuuksien nopeudennoston selvittäminen.
- Kalustoratkaisulla voidaan vaikuttaa rataosuuksien sähköistystarpeisiin. Yhtenäinen kalustoratkaisu mahdollistaisi yhteisen varakaluston – myös kaluston hankinta, huolto ja kunnossapitotoimintoja voitaisiin yhdistää.

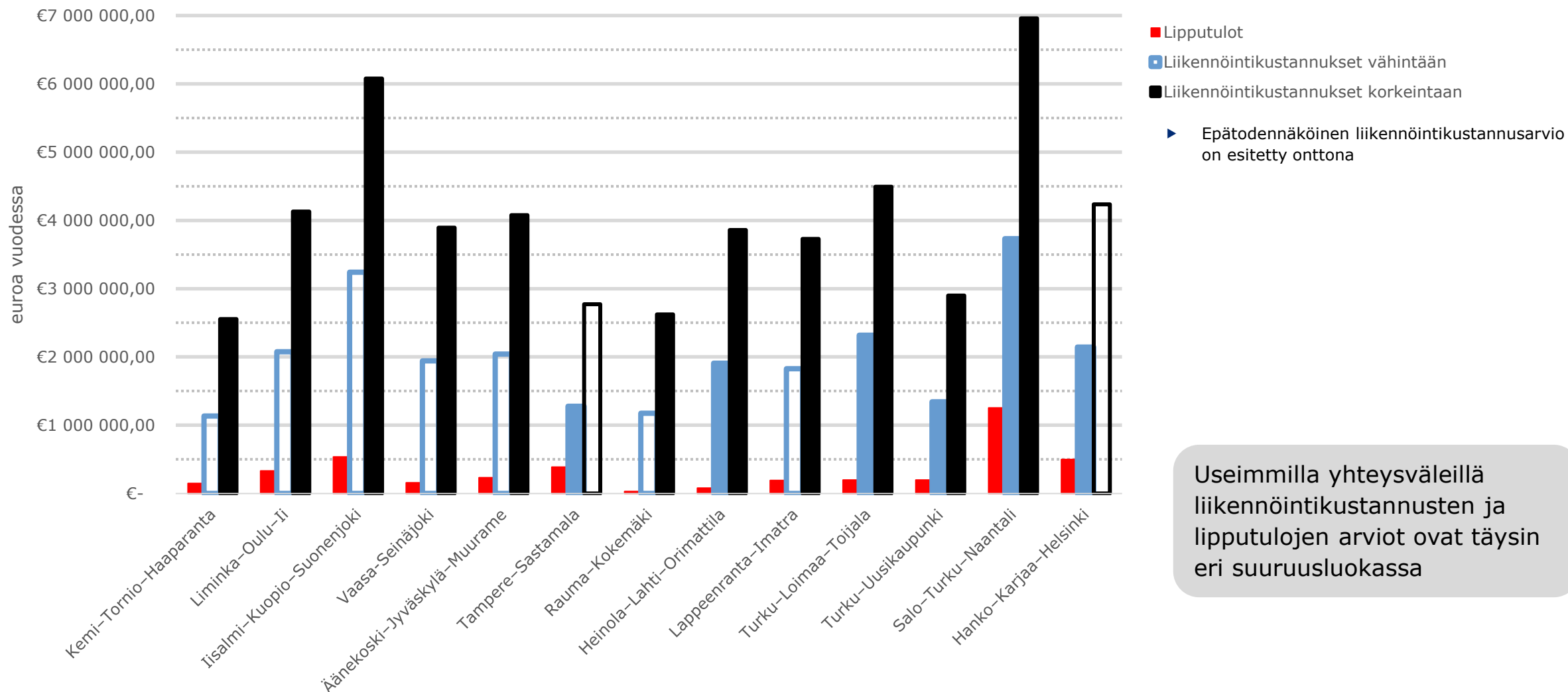
Liikennöintikustannukset ja matkustajapotentiaali - jatkoselvitys

Työvaiheet

- ▶ Liikennöintikustannusten muodostuminen ja laskentaperiaatteet
- ▶ Matkustukseen vaikuttavat tekijät ja matkustajapotentiaalimalli
- ▶ Kustannustehokkuuden laskentaperiaatteet ja herkkyystarkastelut
- ▶ Alueelliset tarkastelut - kustannusten taso ja subventio
- ▶ Vaihtoehtoisen linja-autoliikenteen liikennöintikustannukset
- ▶ Yhteenvedo yhteysvälien kustannustehokkuudesta

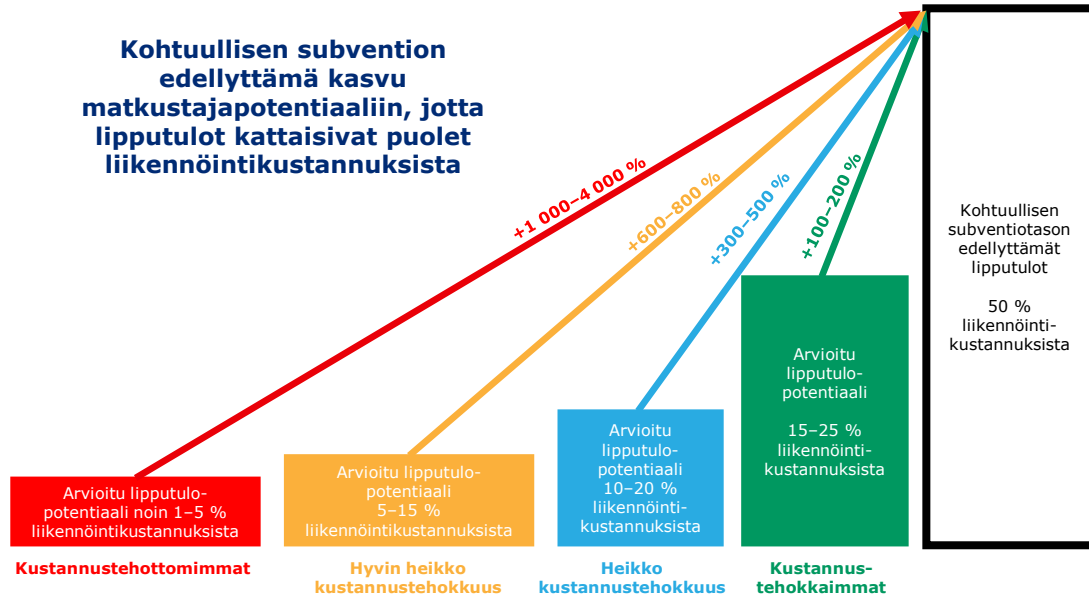

Arvioidut lipputulot ja liikennöintikustannukset

Useimmilla yhteysväleillä liikennöintikustannusten ja lipputulojen arviot ovat täysin eri suuruusluokassa

Kustannustehokkuuden vertailu

Yhteysvälien kustannustehokkuutta voidaan parantaa toteuttamalla toisiaan lähellä olevien yhteysvälien isompina kokonaisuuksina

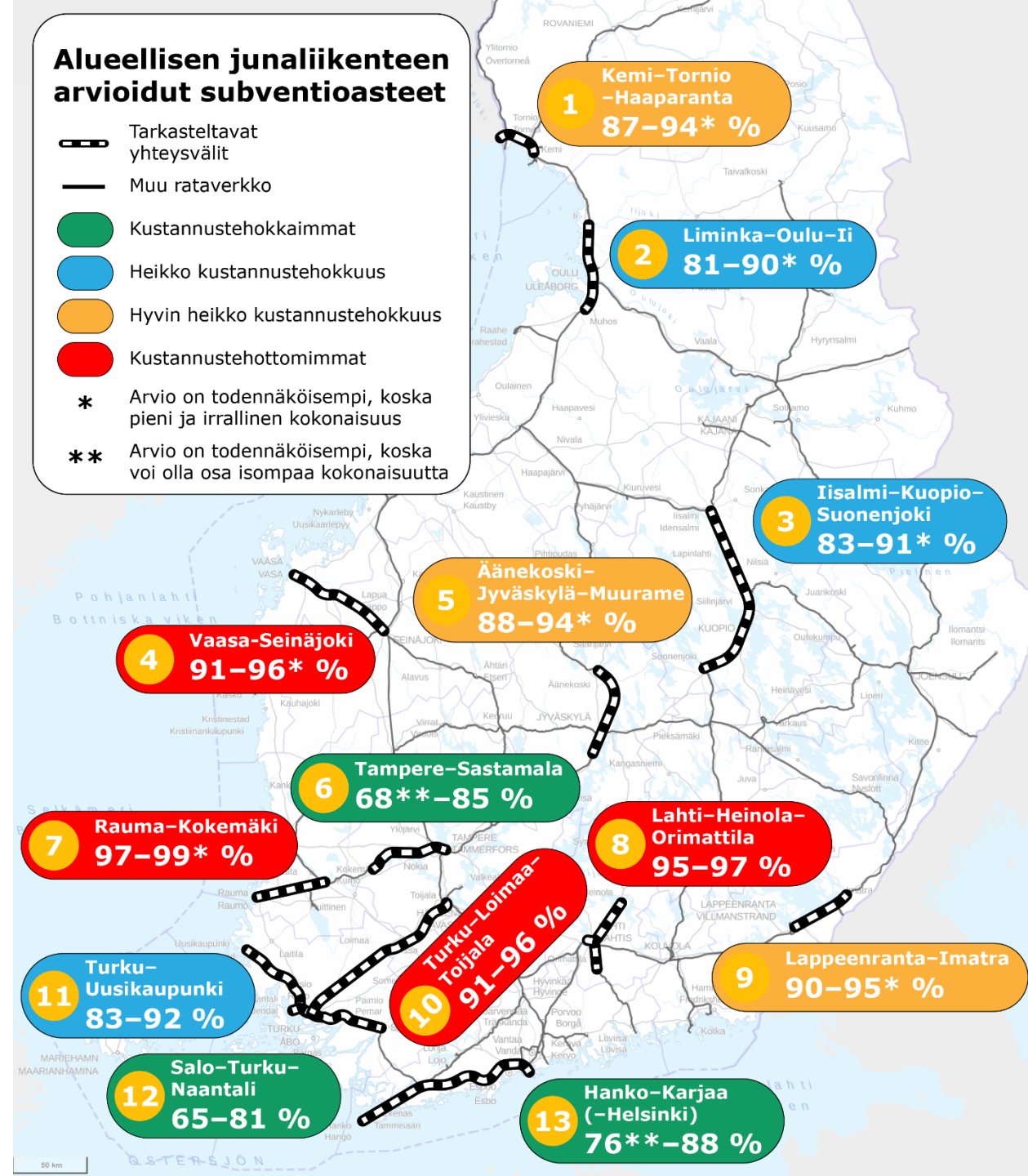
- ▶ Jos esimerkiksi Turun seudulle tutkitut kolme yhteysväliä toteutuisivat yhdessä, liikenne edellyttäisi suhteessa vähemmän kiinteitä kustannuksia varakalustosta ja hallinnosta. Lisäksi henkilöstön käyttö voisi olla tehokkaampaa.
- ▶ Nämä potentiaaliset parannukset kustannustehokkuudessa sisältyvät kuitenkin kustannustehokkuudesta esitettyjen lukujen vaihteluväleihin.

Alueellisen junaliikenteen arvioidut subventioasteet

- Tarkasteltavat yhteysvälit
- Muu rataverkko

- Kustannustehokkaimmat
- Heikko kustannustehokkuus
- Hyvin heikko kustannustehokkuus
- Kustannustehottomimmat

- * Arvio on todennäköisempi, koska pieni ja irrallinen kokonaisuus
- ** Arvio on todennäköisempi, koska voi olla osa isompaa kokonaisuutta

Alueellista junaliikennettä tukeva joukkoliikennejärjestelmä

- ▶ Joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen edellyttää pitkäaikaista maankäytön ja liikennejärjestelmän kokonaisvaltaista kehittämistä
- ▶ Alueellisen junaliikenteen toteuttamisen kannalta olennaisia tekijöitä mm.
 - ▶ Liikenteen rajaaminen maankäytöltään tiiveimmille osuuksille parantaa kustannustehokkuutta
 - ▶ Liikenteessä tavoitellaan kustannustehokkuutta, mutta houkuttelevaa tarjontaa
 - ▶ Mitä suurempi liikennöintikokonaisuus sitä kustannustehokkaampi järjestelmä on - pääosassa seutuja haasteena suppea liikennöintikokonaisuus, jolloin liikenteen tehokkuus heikentyy
 - ▶ Järjestämistapa, liikennöinnin hankinta, toimivalta, liikennöintimalliin sekä kaluston ja varikkopalveluihin liittyvät valinnat vaikuttavat merkittävästi liikennöintikustannuksiin

Joukkoliikennettä on tärkeää kehittää kokonaisuutena ja valita kustannustehokkaimpia ratkaisuja, jotta joukkoliikenteen kokonaismatkustajamääriä voidaan kasvattaa - osalla yhteysväleistä joukkoliikennettä voisi olla kannattavampaa kehittää panostamalla kaukojunaliikenteeseen tai linja-autoliikenteeseen

Väylävirasto
Trafikledsverket

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto